

Jørn Lier Horst & Thomas Enger

Stigma

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

Walter Kroos keek op de klok.

1.14 uur.

Het was stil in huis.

Zijn moeder was een hele tijd geleden naar bed gegaan, maar hij had zijn vader, die in de schuur was, niet horen binnenkomen. Hij was daar dus alweer in slaap gevallen.

Dit was de kans waarop Walter had gewacht.

Nu kon hij het doen.

Hij zat al heel lang vol haat.

Nadat ze terug waren gekomen uit Noorwegen had hij stemmen in zijn hoofd gekregen die steeds harder riepen.

Nu schreeuwden ze.

Walter ging rechtop in bed zitten en plaatste zijn voeten op de koude vloer. Hij liep snel naar de keuken, opende de lade waarin alle messen lagen en pakte het scherpste, dat zwaar in zijn hand lag.

Zijn handen, benen en hart voelden ineens vreemd, alsof hij zich in een ander lichaam bevond.

Walter trok zijn jack niet aan, hoewel er sneeuw lag en het koud was. Hij schoof zijn voeten alleen in een paar afgetrapte sportschoenen. De rubberzolen knerpten op de sneeuw terwijl hij naar de schuur liep. Zijn adem kwam in wolkjes uit zijn mond. De stemmen spoorden hem aan om verder te gaan.

De deur naar het bijgebouw klemde zoals altijd in de sponning. Heel even was Walter bang dat zijn vader wakker zou worden door het lawaai, maar hij zat op de stoel en sliep met zijn kin op zijn borstkas.

Zoals altijd rook het naar zaagsel en alcohol in de kleine ruimte, maar er hing ook een andere geur die Walter niet herkende.

Hij sloot de deur niet maar trok hem alleen dicht, bleef staan en keek naar het grijzende haar en de uitpuilende buik van zijn vader. Zijn kleding was vies, zijn schoenen zaten vol wit gipsstof. Hij was een verachtelijk mens. Eigenlijk bewijs je hem een dienst, dacht Walter. Het was bijna een reden om het niet te doen.

Op de tafel naast zijn vader lag een stuk fijn schuurpapier en een botermesje dat bijna af was, en daarnaast stond een flesje wapenolie. Dat verklaarde de vreemde lucht.

Soms haalde zijn vader zijn dienstwapens tevoorschijn om ze te reinigen en te oliën. Het geweer stond vlak achter hem. Het pistool lag op de werkbank. Walter pakte het mes steviger vast.

Een schotwond kon zelf toegebracht zijn. Zelfmoord was een treurig einde. Zijn vader verdiende het om vernederd te worden nadat hij zijn hele leven een man was geweest, een soldaat, trots en krachtig.

Walter deed een stap achter hem langs, maar bleef staan toen er een vloerplank kraakte. Zijn vader snurkte een keer en bevoog zijn mond, maar zijn ogen bleven dicht.

Walter wachtte een hele tijd voordat hij weer in beweging kwam. Hij legde het mes op de werkbank, pakte in plaats daarvan het pistool en betastte het.

Een paar jaar geleden had hij gevraagd of hij mocht proberen te schieten. Zijn vader had gesnoven en gelachen. ‘Het enige wat er gebeurt is dat je jezelf raakt,’ had hij gezegd.

Walter draaide zich om naar zijn vader, hief het pistool, legde zijn wijsvinger op de trekker, richtte de loop op zijn hoofd en kneep één oog dicht.

Zijn hand begon te trillen.

Walter zette iets meer kracht op de trekker, maar het mechanisme bewoog niet. Hij bestudeerde het wapen en realiseerde

zich dat hij het eerst moest ontgrendelen. Hij had geen idee of het wapen geladen was, maar op de tafel lag een geopend doosje patronen.

Misschien was die klootzak van plan geweest om zelfmoord te plegen, dacht Walter. Hij richtte weer, deed een stap naar voren en hield de loop bijna tegen zijn vaders hoofd. Hij had een zwarte baard met grijze haren en de slappe huid hing in plooiën onder zijn kin.

Walter klemde zijn kaken op elkaar en probeerde zijn hartslag en het trillen van zijn handen te beheersen. Hij duwde harder met zijn vinger op de trekker en voelde dat die meegaf. Zijn hele lichaam trilde terwijl de woede weer door hem heen stroomde.

Het volgende moment opende zijn vader zijn ogen.

Walter moest tot zichzelf komen en zweeg even. Hij had dit nog nooit aan iemand verteld.

‘En toen...?’

De stem aan het andere eind van de lijn klonk ongeduldig.

‘En toen... klonk er een knal.’

‘Heb je op hem geschoten?’

Walter hief zijn hoofd. In de gang sloeg een celdeur dicht. ‘Ja,’ antwoordde hij.

‘Wow,’ zei ze.

Walter vond het een vreemde opmerking, maar gaf er geen commentaar op.

‘Hoe voelde dat?’

‘In eerste instantie...’ Walter dacht even na. ‘... een beetje vreemd. Ik bedoel, vlak voordat ik schoot voelde ik me...’ Hij kon niet op de juiste woorden komen.

‘Machtig?’ maakte ze zijn zin af.

Walter dacht erover na. Machtig was misschien inderdaad een juiste omschrijving.

‘Wat gebeurde er daarna?’

Hij haalde diep adem. ‘Hij gleed van de stoel en viel op de

vloer. Zijn ogen waren geopend, alsof hij nog steeds leefde. Het was... alsof ik niet helemaal kon geloven wat ik gedaan had. En de knal in de kleine schuur... die was zo verdomd hard. Daarna had ik een piep in mijn oren.' Hij zweeg opnieuw even.

'Heeft het geholpen?' vroeg ze.

'Hmm?'

'Om hem te vermoorden. Werd het daarna beter?'

Walter overwoog wat hij zou antwoorden. 'Nee. Het werd niet stil in mijn hoofd, maar het is anders dan wanneer er iemand tegen me praat, zoals in het dagelijks leven. Dit is eerder... lawaai.'

'Heb je geprobeerd om de politie te laten denken dat hij echt zelfmoord gepleegd had?'

'Nee, het kon me allemaal niet schelen. Ze mochten me komen halen. Ik wilde dat de mensen wisten wat voor smeerlap Kurt Kroos was geweest. Ik heb niemand verteld wat hij met jón gedaan heeft, dat vond ik niet nodig, maar...'

'Wat bedoel je?'

'Hmm?'

'Met mij gedaan heeft, zei je. Wat bedoel je daarmee?'

Walter slikte. 'Die zomer,' zei hij. 'Toen je...' Hij was niet in staat de zin af te maken.

Het duurde een hele tijd voordat ze weer begon te praten. 'Walter, je vader was niet degene die...' Ze zweeg abrupt.

'Wat wil je zeggen?' vroeg hij.

Toen ze verder praatte voelde hij de misselijkheid vanuit zijn maag opkomen. Een harde vuist vormde zich in zijn borstkas.

'Jezus,' hoorde hij haar zeggen. 'Dacht je... Heb je je vader dáárom vermoord?'

Walter gaf geen antwoord.

Hij verbrak de verbinding.

1

Blix sloeg zijn handen voor zijn gezicht terwijl hij de deur van de bezoekkamer hoorde dichtgaan.

Het was weer achter de rug.

De voetstappen verdwenen in de gang. Hij wachtte tot het stil was voordat hij opstond, naar het raam liep en met zijn voorhoofd tegen het plexiglas leunde. De kamer keek uit op de achtertuin. Er stond een pas geplante, bijna bladerloze boom met een dunne grauwe stam. Hij vroeg zich af hoe groot hij over twaalf jaar zou zijn.

Ergens in het grote gebouw werd iets geroepen in een vreemde taal. De man hield het een tijdje vol, herhaalde het telkens weer. Daarna werd het stil.

Een vogel ging op een van de uitgespreide takken zitten. Hij schudde zijn kopje en sprong naar een andere tak. In de gang klonken opnieuw voetstappen en het gerammel van sleutels.

Blix draaide zijn rug naar het raam toe en ging midden in de kamer staan. De deur ging open. Het was Kathrin, een van de jonge onzekere bewakers. Ze liep de kamer in, keek om zich heen om te zien of alles was zoals het moest zijn en gebaarde naar Blix dat hij met haar mee moest lopen.

Hij liep voor haar uit door de ondergrondse gang die de afdeling met de rest van de gevangenis verbond. Zijn voeten schuifelden over het versleten aluminium. Bij elke deur die ze passeerden moest hij een stap opzij doen en wachten tot het slot werd geopend. Er waren in totaal vijf deuren.

De andere gevangenen keken op toen Blix binnenkwam. Een van hen maakte een snurkend geluid dat deed denken aan het

knorrende geluid van een varken. De andere twee lachten en concentreerden zich weer op hun kaartspel.

‘Ga niet meteen je cel in,’ zei Kathrin. ‘Doe wat de hoofdbewaker zei. Probeer in elk geval een halfuur bij de anderen te blijven.’

Blix gaf geen antwoord.

Jakobsen had blijkbaar dienst. Hij had *Aftenposten* altijd bij zich en legde die voor de gevangenen neer. Blix had al heel lang geen belangstelling voor het nieuws meer, maar de krant lezen was zo ongeveer het enige aan het gevangenisleven wat hem herinnerde aan het leven dat hij buiten de muren had geleid.

De krant lag op de tafel die het dichtst bij de televisie stond. Blix probeerde het zicht van degenen die ernaar keken niet te blokkeren. De man die had geknord toen hij binnenkwam volgde hem met zijn ogen. Hij vormde een pistool met zijn hand en imiteerde het geluid van een schot. Vier schoten snel achter elkaar. De anderen overstemden het geluid van de televisie met hun gelach. Blix bleef staan in een poging onbewogen te lijken.

De nieuwslezer vertelde dat de Duitse politie jacht maakte op een ontsnapte gevangene die zijn straf uitzat vanwege de moord op zijn vader, en zijn moeder nu eveneens had vermoord. Blix deed alsof hij luisterde en bleef staan tot het item afgelopen was. Daarna stak hij zijn hand uit naar de krant.

Een stoel schraapte over de vloer. De man aan het naburige tafeltje boog zich naar hem toe, pakte zijn pols en hield die vast.

Het werd stil in de zaal. Alleen de nieuwslezer op de televisie praatte verder.

Blix keek naar beneden. Op de voorpagina van de krant stond een bericht over de golf overvallen door jongeren in Oslo. De greep rond zijn pols werd steviger.

‘Ik heb het je niet horen vragen,’ hoorde hij.

Jarl Inge Ree had zichzelf bovenaan de hiërarchie geplaatst

en domineerde het dagelijkse leven binnen de gevangenis-
muren. Hij praatte zo zachtjes dat geen van de bewakers hem kon
horen.

Blix hief zijn hoofd en keek in de donkere ogen van Ree,
waarin geen teken lag dat hij het zou opgeven. Jarl Inge Ree
was sterker dan hij, maar zat op een stoel en had zich naar vo-
ren gebogen om zijn pols vast te pakken. Blix torende boven
hem uit en had het beste uitgangspunt. Hij kon zich met ge-
mak losrukken, Rees arm met twee handen vastpakken, hem
van de stoel trekken, op de grond duwen, zijn arm op zijn rug
draaien en zijn knie in Rees nek zetten. Bij de gedachte voelde
hij zijn hartslag versnellen.

De consequenties – uitsluiting van de groep of isolatie – wa-
ren niet belangrijk voor hem. Blix balde zijn vuist, maar open-
de hem meteen weer. ‘Sorry,’ zei hij zo hard dat degenen die
kaartten het hoorden.

Jarl Inge Ree liet hem langzaam los.

De hypotheekrente ging omhoog, las Blix. Dat was eigenlijk
niet interessant. Hij liet de krant liggen en ging naar zijn cel.

2

De late middagzon drong tussen de smoezelige appartementencomplexen door en scheen op de mensen die bij Holbergs plass op de tram wachtten. Als ze zo af en toe opkeken van de displays van hun telefoons, beschermden ze hun ogen en keken met half dichtgeknepen ogen naar hun omgeving.

Emma Ramm rende op de plaats, niet zeker of haar benen en longen het zouden volhouden. De vorige dag was ze bijna helemaal tot Blindern gekomen, maar op dat moment had ze nog niet gegeten en was ze ook niet eerst naar een gevangenis geweest.

Blix was magerder geworden. Bleker. Hij was ook een beetje kaler geworden. Toen ze hem naar het leven binnen de muren vroeg, hoe het was om als voormalig politieagent tussen alle zware criminelen te zitten, had hij een ontwijkend antwoord gegeven. Het enige wat ze uit hem had gekregen was dat iemand die Jarl Inge Ree heette hem een beetje 'extra aandacht' gaf. Ze kende hem inmiddels echter goed genoeg om te weten dat hij zich zorgen maakte, maar dat niet wilde delen omdat hij ervan uitging dat ze hem toch niet kon helpen.

Haar bezoek aan hem had nog steeds invloed op haar. Ze droeg zijn droevige gezicht en de beklemmende stilte nog met zich mee, probeerde zich voor te stellen hoe het voor Blix was om niet alleen gebukt te gaan onder het verlies van zijn dochter, maar ook veroordeeld te zijn omdat hij haar moordenaar had gedood.

Emma voelde een steek in haar borstkas.

Zij was ook aansprakelijk voor wat er was gebeurd, ook al

beweerde Blix het tegendeel. Emma voelde dat ze hem iets verschuldigd was, maar wat precies? Ze wilde dat ze iets kon doen om zijn leven te verbeteren, een beetje eenvoudiger te maken.

Emma zette haar koptelefoon af. Boven het kabaal van de passerende auto's klonk het geluid van de lichtblauwe tram die vanaf het centrum de heuvel op reed.

Ze zette haar koptelefoon weer op, trok de rits iets verder naar haar hals dicht en haalde een paar keer diep adem. Ze trok haar sportlegging recht en controleerde of haar telefoon stevig op haar bovenarm zat. De tram stopte. Mensen stapten uit, mensen stapten in.

Emma zette de muziek aan.

All Shall Fall.

Het beste album van Immortal, iets beter dan *Sons of Northern Darkness*. Als ze ging rennen was er niets beter dan Noorse black metal. De lichtblauwe tram reed bij de halte weg, terwijl het intro van het titelnummer eindigde, en begon snelheid te maken.

Dat deed Emma ook.

Ze rende midden op de weg achter de tram aan tot de snelheid te hoog werd en ze de afstand tussen haar en het voertuig langzamerhand steeds groter zag worden. Ze wist dat ze niet hard hoefde te rennen om hem bij te blijven, want het was niet ver naar Dalsbergstien, de volgende halte. Daar zou de tram minstens twintig seconden blijven staan, wat lang genoeg was om hem weer in te halen.

Ze dacht aan Jarl Inge Ree.

Wie was hij?

De passagiers stroomden naar buiten. Emma jogde op de plaats tot de deuren weer dichtgingen en de tram verder reed. Ze concentreerde zich op de juiste manier van lopen, om op haar voorvoet te landen en minimaal contact met de ondergrond te hebben. De tram reed nu achter een paar auto's en was gemakkelijk bij te houden. Hij reed langzaam over de rotonde voor het Bislett-stadion.

Informatie was macht, dacht ze. Misschien kon ze iets over Ree ontdekken? Iets waarvan Blix kon profiteren?

De Thereses gate was lang en liep omhoog. De tram reed tien meter bij haar vandaan en vervolgens twintig, hoewel ze zo snel mogelijk rende. Bij het begin van de volgende kruising liep ze een stukje op het gevaarte in, waarna ze bij de halte Stensgata zeven tot acht seconden rust kreeg voordat de rit verderging naar de Adamstuen. Het was onmogelijk om deze snelheid lang vast te houden. Haar spieren verhardden door het melkzuur. Emma hief haar schouders zo hoog mogelijk om meer ruimte voor zuurstof in haar longen te creëren.

Ze had het verkeer niet mee; op de kruising bij de Ullevålsveien moest ze stoppen om op de passerende auto's te wachten, maar ze haalde de tram in voordat hij verder naar het Ullevål-ziekenhuis reed. Het zou helaas geen record worden. Ze had minder energie dan de vorige dag.

Bij John Colletts plass bleef ze staan en steunde met haar handen op haar knieën. Ze haalde zwaar adem terwijl de tram verder reed. Bijna negen minuten, zag ze op haar sporthorloge. Niet goed genoeg. Ze draaide zich om en jogde in een rustig tempo terug naar huis.

In plaats van meteen te gaan douchen ging ze achter haar computer zitten om informatie over Jarl Inge Ree te zoeken. Ze vond een foto van hem bij een felicitatie voor zijn dertigste verjaardag in een plaatselijke krant. Hij had blond haar en dicht bij elkaar staande ogen.

Hij was afkomstig uit Osen, las ze, een kleine plaats in het binnenland die blijkbaar een favoriete bestemming voor zowel Noren als buitenlandse kampeerders was. Het enige wat Blix over hem had verteld was dat hij in de gevangenis zat voor poging tot moord nadat hij een man met een honkbalknuppel op zijn hoofd had geslagen. In het artikel over de zaak stond dat hij eerder was veroordeeld voor drie andere gevallen van geweld, waarvan één tegen een politieagent die aanwezig was geweest bij zijn arrestatie voor een café in Grünerløkka. Bo-

vendien was hij veroordeeld wegens de handel in drugs.

Emma ging terug naar de verjaardagsfoto en bekeek hem zorgvuldig. De foto was vergezeld van een simpele groet, niet meer dan een constatering dat hij jarig was, met felicitaties van zijn moeder, vader, Boffa en de rest van de groep. Het was bijna alsof degenen die het dichtst bij hem stonden niet met hun volledige naam vermeld wilden worden.

Er was iets aan zijn blik wat haar niet aanstond. Alsof hij iets tegen de fotograaf had, of tegen de hele wereld.

Ze stond op en trok haar bezwete sportkleding uit. Voordat ze de douche aandeed, zette ze haar pruik af en streek met haar hand over haar volledig kale hoofd.

Ze moest meer over Ree te weten zien te komen. Iets anders.

3

De cijfers van de klok die op de boekenplank stond gingen naar 7.14. Blix telde de seconden die volgden. Hij hield zijn ogen dicht en dwong zichzelf om in elk geval nog een minuut te blijven liggen.

Voetstappen naderden in de gang en stopten voor zijn deur.

Hij keek weer op de klok.

Nog steeds 7.14.

De sleutel werd in het slot gestoken en werd vastberaden omgedraaid, waarna de deur openging.

Fel licht stroomde naar binnen.

Nyberget verscheen in de deuropening. Het overhemd van zijn uniform was gekreukt en zijn schoenen waren vies. 'Je krijgt een urinetest,' zei hij.

Blix ging zitten. Dit was de derde keer in korte tijd. Hij pakte zijn T-shirt van de rugleuning van de stoel en trok het aan, waarna hij zijn broek aantrok, zijn voeten in de plastic sandalen schoof en naar de gang liep.

Twee anderen van de afdeling waren eveneens geselecteerd. De lange Pool die 'Gruwel' werd genoemd strompelde zijn cel uit en keek met half dichtgeknepen ogen naar de plafondlamp. Verderop in de gang stond een bewaker voor cel 6 te wachten. Ree verscheen in de deuropening. Zijn haar stond alle kanten op. Hij trok het koord in de tailleband van zijn sportbroek aan terwijl hij eerst naar Gruwel en vervolgens naar Blix keek.

Nyberget nam hen mee naar de lange tunnel. Blix liep in het midden en Ree schuifelde achter hem aan.

De Pool werd als eerste binnengelaten. Blix keek naar de bewakingscamera boven de testkamer. Ree leunde met zijn rug tegen de muur. ‘Het is lang geleden dat hierbeneden ratten geweest zijn,’ zei hij.

Blix gaf geen antwoord, maar begreep wat hij bedoelde. Ree dacht dat Blix de bewakers over het drugsgebruik op de afdeling had gewaarschuwd en dat hij werd meegenomen zodat ze hem er niet van verdachten dat hij had geklikt. Het was een soort omgekeerde psychologie die allang werd doorzien door de gevangenen.

Gruwel kwam naar buiten en Blix werd naar binnen geroepen.

Hij pakte een plastic potje uit de doos op de tafel, verdween achter het douchegordijn en ging voor het urinoir staan. Hij plaste zonder te morsen in het potje en deed het deksel erop, waarna hij verder plaste in het urinoir en het potje inleverde. Nyberget zette zijn naam en nummer erop, en knikte naar Blix om aan te geven dat hij naar buiten mocht gaan.

De rest van de afdeling was tot leven gekomen. Achttien mannen moesten ontbijten. Blix ging naar de keuken en wachtte tot er een plek vrijkwam om een kom te pakken en die met ontbijtgranen en melk te vullen.

Zijn plek bevond zich aan het eind van een van de lange tafels, met zijn rug naar de zaal toe. Het was niet prettig om niet te weten wat er achter hem gebeurde. Gedurende zijn jaren bij de politie had hij de gewoonte aangenomen om altijd met zijn rug naar de muur te zitten om overzicht te hebben over wie er kwamen en gingen. Hier kon hij niet kiezen. Dat wil zeggen, hij kon het proberen, maar dat was niet verstandig.

Blix ging zitten. Rondom hem werd in meerdere talen zachtjes gepraat en gemompeld.

Een kleine Nederlander zat normaal gesproken tegenover hem. Blix nam als vanzelfsprekend aan dat hij een straf wegens drugs uitzat. Dat gold voor de meesten uit Nederland.

Jarl Inge Ree was de kleine Nederlander voor en nam zijn

stoel in beslag. De stapel boterhammen wiebelde toen hij zijn volgeladen bord neerzette.

Het gepraat rond de tafel verstomde. Alle aandacht was op hen gericht.

Blix nam een hap ontbijtgranen en begon kalm te kauwen. Hij klemde zijn kaken op elkaar en probeerde zich mentaal voor te bereiden op wat er ging komen.

Jari Inge Ree glimlachte breed, leunde naar achteren op zijn stoel en stak zijn rechterhand in zijn zak. 'Ik heb iets voor je,' zei hij.

Blix slikte de hap door.

Ree haalde een potje urine tevoorschijn, draaide het deksel eraf en boog zich over de tafel. Hij wachtte tot hij er zeker van was dat hij de aandacht van iedereen had en schonk de stinkende inhoud in Blix' kom.

De gevangenen lachten, applaudisseerden en floten.

Blix' eerste ingeving was opstaan, zijn kom in de afvalbak legen, hem in de afwasmachine zetten en zich in zijn cel terugtrekken. Hij was echter te vaak uitgedaagd zonder daarop te hebben gereageerd.

Hij pakte de lepel en roerde de gele vloeistof door de granen, waarna hij een hap nam.

Het gelach verstomde.

Blix kauwde. De zoute smaak was intens.

Hij richtte zijn blik op Ree en schoof zijn stoel langzaam naar achteren terwijl hij overeind kwam. Daarna boog hij zich naar voren en spuugde de inhoud van zijn mond in Rees gezicht.

De reactie volgde onmiddellijk.

Ree schoot als een gespannen veer over de tafel. Borden, glazen en bestek vlogen alle kanten op. Blix maakte gebruik van de kracht van de aanval. Hij sprong opzij, pakte Rees pols met één hand vast en kreeg zijn schouder met de andere hand te pakken. Hij trok hem verder met zich mee in de aanvalsrichting en naar de vloer, draaide zijn arm op zijn rug en ging

schrijlings op hem zitten, zoals hij gedaan zou hebben als hij hem handboeien had willen omdoen.

Op hetzelfde moment kreeg hij een trap tegen zijn rug. Een laars raakte hem tussen zijn schouderbladen waardoor hij tegen een omgevallen stoel viel. Ree krabbelde overeind, stormde op hem af en stompte met zijn vuisten in Blix' gezicht, waarna hij een van de stoelpoten pakte en die tegen zijn keel duwde. Hij gromde, zijn lippen waren gebarsten en met bloed doordrenkt speeksel droop over zijn kin.

Blix slaagde erin om een hand achter de stoelpoot te schuiven om te voorkomen dat zijn strottenhoofd werd verpletterd.

De bewakers waren onderweg. Blix hoorde ze, maar de gevangenen in de kring rond de vechters deden geen moeite hen erdoor te laten.

De druk op Blix' keel nam toe. Ree had zijn linkeronderarm op de stoelpoot gelegd en hing er met zijn hele gewicht op. Met zijn rechterhand had hij een vork te pakken gekregen. Hij grijnsde, hield hem voor Blix' gezicht en duwde de tanden tegen zijn wang. Blix voelde hoe ze zijn huid doorboorden.

Op dat moment bereikten de bewakers hen. Ze trokken Jarl Inge Ree weg en hielpen Blix overeind. Hij haalde een paar keer diep adem en keek naar Ree, die zijn kin met de mouw van zijn trui afveegde, waarna hij met een glimlach rond zijn mond werd weggeleid. Zijn tanden waren rood van het bloed.

Meer bewakers kwamen van de andere afdelingen aanrennen. Sleutels rammelden. De gevangenen kregen het bevel om naar hun cellen te gaan. Blix raakte zijn wang aan en voelde bloed.

'Wat was dat in vredesnaam?' wilde Nyberget weten.

Blix haalde zijn schouders op. Het had geen zin om het uit te leggen.